

Pääsiäinen venäläiseen tapaan

Minulla oli kunnia kuulua suomalaiseen delegaatioon, joka yhdessä ruotsalaisen ja norjalaisen lähetystön kanssa vieraili Venäjällä Murmanskissa venäläisen ortodoksisen pääsiäisen aikaan 26.-29.4. Venäjällä pääsiäistä vietetään viikkoa myöhemmin kuin Suomessa.

Matkan järjestäjänä oli Barentsin kirkkojen neuvosto yhdessä Pohjoismaiden pohjoisten hiippakuntien kanssa ja matkalaisia oli yhteensä 15; sekä pappeja että seurakuntalaisia. Barentsin kirkkojen neuvostoon kuuluu luterilaisten ja ortodoksisten kirkkojen hiippakuntia Norjasta, Ruotsista, Suomesta ja Venäjältä. Neuvosto on perustettu vuonna 1996 ja sen tehtävänä on vahvistaa kristillisen kirkkojen yhteyttä Barentsin alueella.

Matkalla kohtasimme Venäjän ortodoksikristittyjä ja tutustuimme Murmanskissa toimivaan luterilaiseen seurakuntaan. Neljästä maasta tulevien kollegojen kohtaaminen on aina iloinen asia, jolla on myös ammatti-identiteettiä ja kristittyjen yhteyttä rakentava vaikutus.

Kirkko ja valtio Venäjällä

Vierailu venäläiseen hiippakuntaan voi toteutua ainoastaan metropoliitan kutsusta. Venäjällä metropoliitta vastaa suomalaisen hiippakunnan piispaa. Suomen ja Venäjän kirkollisten johtajien tehtävissä on yhtäläisyyksiä, mutta myös paljon eroja. Erot johtuvat paitsi yhteiskuntiemme, myös kirkkojen opillisista ja seremoniallisista erilaisuuksista. Venäläinen yhteiskunta on keskusjohtoinen ja sama pätee kirkolliseen hallintoon. Matkamme isäntä metropoliitta Mitrofan oli tullut Murmanskin alueen kirkon johtoon helmikuussa. Suomessa piispat valitaan vaalilla, joskin rajoitetulla. Venäjällä metropoliitat nimittää Moskovan ja koko Venäjän patriarkka Kirill joka venäläisessä valtahegemoniassa luetaan 10 vaikutusvaltaisimman miehen joukkoon siinä listassa, jonka kärjessä komeilee itse presidentti Vladimir Putin. Venäjällä kirkollinen ja valtiollinen valta ovat kietoutuneet toisiinsa sellaisella tavalla, jota Suomessa on vaikea ymmärtää. Suomessa kirkolla on varsin autonominen asema suhteessa valtioon, kun taas Venäjällä kirkko on maallisen vallankäytön tukena ja välineenä tavalla, joka ainoastaan Venäjällä voi olla mahdollista.

Metropoliitan asema suoraan patriarkan ja sitä kautta presidentin luottomiehenä näkyy kaikessa. Turvatoimet hänen ympärillään olivat vahvat. Hänen tapansa ottaa vieraat vastaan kertoi suuresta

Luterilainen kirkko rakenteilla Kolassa Murmanskin liepeillä. Kirkon rakentamisen rahoittavat muutamat pohjoissuomalaiset seurakunnat ja toteuttavat venäläiset rakentajat.

Metropoliitta Mitrofan astuu kirkon keskikorokkeelle saapuessaan toimittamaan yöliturgiaa. Hänen venäläiseen julistukseensa "Kristus nousi kuolleista" me suomalaiset vastasimme omalla kielellämme "Totisesti nousi".

auktoriteetista ja aseman merkittävyydestä. Ryhmämme sai kohdata hänet pääsiäisyön liturgian jälkeen järjestetyllä pääsiäisillallisella ja audienssi hänen luokseen oli kunnia, joka suodaan vain harvoille.

Uskon juhlaa yli rajojen

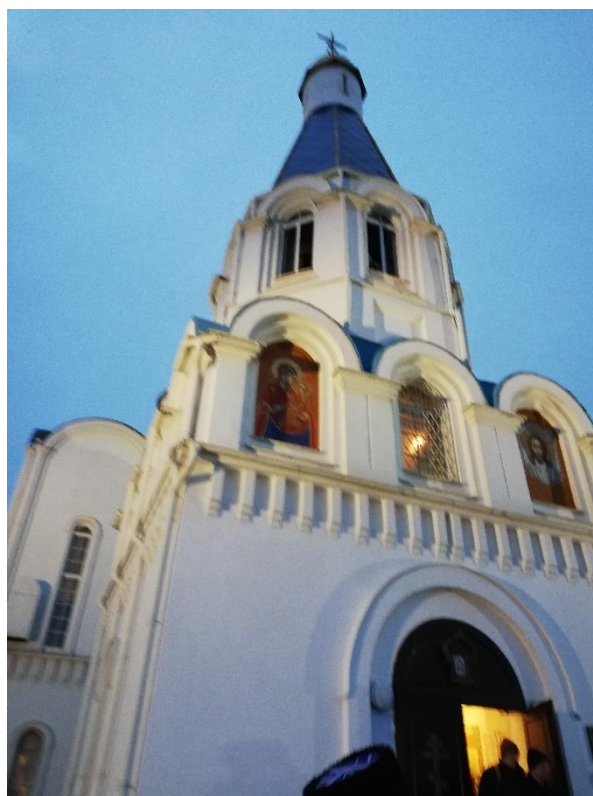
Metropoliitta otti meidät ystävällisesti vastaan. Suomen valtuuskuntana välitimme hänelle oman hiippakuntamme piispan terveiset sekä siunauksen toivotukset uuteen tehtävään.

Kiitospuheessaan metropoliitta viittasi maidemme raskaaseen yhteiseen historiaan ja totesi, että ainoastaan kohtaamalla, vuorovaikutuksella ja dialogilla voimme rakentaa paremman maailman.

Vierailumme aikana kokoonnuimme yhteensä kolmeen jumalanpalvelukseen. Yöpalvelus Vapahtaja vetten päällä - katedraalissa kesti yli neljä tuntia. Kyseinen kirkko on rakennettu sukellusvene Kurskin onnettomuudessa kuolleiden sotilaiden muistolle. Kirkko oli täpötäysi ja suuri osa ihmisistä seisoi kirkon avoimien ovien edessä ja piha-alueella Jäämereltä tulevassa jäätävässä puhurissa koko yön. Metropoliitan vieraina meidät ohjattiin kunniapaikoille alttarin eteen, josta oli hyvä näkyvyys kaikkeen siihen mitä kirkossa tapahtui. Pääsiäisliturgia venäläisessä ortodoksisessa kirkossa on värikäs ja monivaiheinen seremonia jonka toteuttamiseen osallistui kymmeniä pappeja, kuoripoikia, laulajia ja muita avustajia. Koska uusi metropoliitta toimitti pääsiäisliturgian uudessa hiippakunnassaan nyt ensimmäistä kertaa, toimitus oli tavallistakin juhlavampi. Kun saavuimme bussilla kirkon eteen,

meitä vastassa oli suuri turvamiesten joukko ja jouduimme menemään metallinpaljastimien läpi. Tällä suojeltiin metropoliittaa ja hänen vieraitaan mutta haluttiin suojautua myös sellaisilta iskuilta, joita maailmalla on kristillisiä kirkkoja vastaan tehty tänäkin pääsiäisenä.

Murmanskiin on rakenteilla luterilainen kirkko, jonka työmaalla kävimme. Rakennustyön rahoittavat muutamat Pohjois-Suomen seurakunnat ja työ toteutetaan venäläisvoimin. Luterilaisen kirkon asema vaikuttaa Venäjällä tällä hetkellä varsin turvautulta. Vanhana virallisen aseman omaavana kirkkona sitä pidetään valtiovallan taholta luotettavana. Sen sijaan vapaiden suuntien kristityillä on vaikeuksia. Amerikkalaistaustaisina ne ovat valtion erityiskontrollin alaisuudessa.

Vapahtaja vetten yllä -kirkon ulkopuolella aamu oli jo koittamassa, kun yöpalvelus päättyi.

Suvi Lehtimäki,

kappalainen,

Kalajoen seurakunta